

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași

Centrul de Studii Europene – Dezvoltare Regională

Aleea Veronica Micle nr. 1 • 6600 Iași • ROMÂNIA
Tel. / Fax: ++40.32.201525; e-mail: inmediu@uaic.ro

Planul strategic de dezvoltare

Strategia dezvoltării

1. Definirea misiunii Centrului; cum servesc activitățile prezente această misiune.

Centrul de Studii Europene funcționează ca un departament inter-facultăți al Universității „Al. I. Cuza”. Centrul oferă programe academice de educație, cercetare și consultanță, menite să promoveze valorile europene, să încurajeze dialogul în probleme referitoare la integrarea europeană și să contribuie la pregătirea accesului României în Uniunea Europeană. Activitățile sale au o finalitate practică, legată de elaborarea politicilor în următoarele domenii: dezvoltare economică regională, urbanism, amenajare teritorială și mediul înconjurător. Centrul acționează ca un element de conexiune între mediul academic, factorii de decizie politică și mediile locale și regionale de afaceri.

2. Compararea acestor activități cu cele din celelalte centre, de același tip, din UE.

Activitatea Centrului va fi comparabilă cu cea desfășurată de către centrele de Studii Europene din: Maastricht, Louvain, Aachen, Paris, Bruxelles.

Centrul va favoriza dezvoltarea parteneriatelor inter-instituționale și a cercetării complementare între instituțiile existente.

Vor fi organizate programe de cooperare transfrontalieră, cu Republica Moldova și Ucraina între agenții de dezvoltare regională, cu scopul: armonizării piețelor economice regionale, compatibilizării sistemelor agricole, și de urbanism, cooperării pe terțe piețe economice europene.

3. Lacunele existente în misiunea și în activitățile actuale și propunerea unei noi misiuni.

Studiile și cercetările în domeniile: integrării europene, dezvoltării economice regionale, urbanismului, amenajării teritoriale și a mediului înconjurător nu sunt suficient dezvoltate, diseminate și multiplicare la scară regională, în zona de influență din Moldova, Bucovina și în Republica Moldova.

Centrul de Studii Europene al Universității „Al. I. Cuza” va contribui esențial la:

- Întărirea cooperării inter-instituționale;

- Valorizarea și dezvoltarea cercetării în sprijinul comunităților locale și al mediului profesional;
- Favorizarea unei mai bune informări și valorizarea informațiilor în domeniile menționate.

Dezvoltarea programelor de educație și cercetare

Activitățile curente de educație, cercetare și formare / consultanță.

Programele oferite în prezent de Universitatea „Al. I. Cuza”:

Tabelul 1: Programele academice curente referitoare la Studiile Europene:

Programe Academice	Cursuri
Studii Europene	<p>Modulul I: Istoria Europei Centrale și a ideilor europene Istoria Europei Centrale și de Est Istoria ideilor, a doctrinelor și ideologiilor Istoria ideii de Europa și a integrării europene</p> <p>Modulul II: Literatură și Civilizație Mari curente literare (sec. 19 și 20) Arte</p> <p>Modulul III: Politici și terminologii lingvistice Lexicologie contrastivă și vocabular Politici lingvistice</p> <p>Modulul IV: Geopolitică și Integrare europeană Geografia umană și regională a Europei Centrale și de est Uniunea europeană: fondare, instituții și rezultate ale integrării Geografia politică a Europei și perspectivele integrării</p>
Științe economice: Negocieri și politici vamale în comerțul intraeuropean	Teoria comerțului internațional Integrare europeană Drept european comunitar Instituții financiar-bancare Investiții internaționale Mediul european al afacerilor
Științe economice: Economie generală	Integrare europeană Economie mondială Comerț internațional și politici Finanțe internaționale Economia sectorului public Politici de dezvoltare economică Politici economice
Relații economice internaționale: Negocieri internaționale	Integrare europeană Economie mondială Tranzacții internaționale Finanțe internaționale Dreptul comerțului internațional Comunicare și negociere în afaceri internaționale Marketing internațional
Științe politice	România și integrarea euro-atlantică Instituții politice europene Sisteme politice locale comparate Teoria relațiilor internaționale Analiza comparată a sistemelor politice Praxiologie (Politici publice)

	Teoria și practica descentralizării
Drept	Dreptul comerțului internațional Dreptul internațional privat Dreptul internațional public Dreptul mediului Drept comunitar european Instituții ale Dreptului internațional contemporan Probleme specifice ale Dreptului internațional public Instituții ale Dreptului comercial internațional Probleme specifice ale Dreptului internațional privat Dreptul constituțional comparat Dreptul internațional al muncii
Geografie și Geologie	Geografia Europei Geografia umană și regională a Europei centrale și de Est Geografia politică a Europei și perspectivele integrării Geografia populației și a așezărilor umane
Biologie	Monitoringul ecologic Ecologie Biogeografie Ecologie umană Dreptul mediului

* *European Credit Transfer System (Sistemul European de Credite Transferabile)*

Tabelul 2: Proiecte de colaborare cu parteneri externi în desfășurare la Universitatea „Al. I. Cuza”:

JEP 13.219/98: „Formation continue de Hauts Fonctionnaires Publics”, 1998 - TEMPUS
JEP 01173/1995-1996: „CEFOR - Centre de formation des enseignants dans le domaine de sciences et de la vie, espace européen de la diffusion des connaissances et de réflexions prospectives”, Université des Sciences et Technologies de Lille, France, 1996 - TEMPUS
MATRA Project RO/97/04: <i>Science Shops (Research and Information Centres) in Romanian Moldavia</i> , Rijksuniversiteit Groningen, Netherlands, 1999

Identificarea de noi activități specifice în aceste domenii, legate de misiunea Centrului.

Modul de Studii Europene

- a) Obiective: specializează în chestiuni teoretice și practice ale integrării europene și formare în domeniul Studiilor Europene
- b) Forma: master
- c) Durata: 3 semestre (cursuri de zi) și 4 semestre (IDD)
- d) Condiții de admitere: Programul este accesibil tuturor persoanelor cu diplomă de licență. Selecția se va face pe bază de dosar care să includă: diploma de licență, foaia matricolă, certificatele de atestare a cunoștințelor de limbă străină.
- e) Candidații vor fi supuși unui interviu, ale cărui componente vor fi elaborate ulterior.
- f) Structura modulului: **un trunchi comun** și mai multe **module specifice**.

Structura modulului - forma zi:

Trunchiul comun (5 cursuri + seminar limbi străine, sem. I)

Istoria Europei și a integrării europene (2C + 1S), 5 credite
 Drept comunitar (2C + 1S), 5 credite
 Integrare economică europeană (2C + 1S), 5 credite
 Integrare politică europeană (2C + 1S), 5 credite
 (2C + 1S), 5 credite
 Dezvoltarea durabilă și politica de mediu în UE (2C + 1S), 5 credite
 Seminar de limbi moderne: comunicare și corespondență (opțional engleză, franceză, germană; 2S, semestrele I-III), 4 credite.

Module specifice (6, sem. II):

Istorie, cultură și civilizație europeană (2C + 1S)

Istoria Europei Centrale și de Est, 5 credite
 Istoria ideilor politice, a doctrinelor și ideologiilor europene, 5 credite
 Mari curente literare, 5 credite
 Arte europene (școli și curente artistice), 5 credite
 Geografia culturală și politică a Europei, 5 credite
 Filosofia integrării europene, 5 credite

Economie europeană (2C + 1S)

Economie europeană, 5 credite
 Integrare monetară și financiară europeană, 5 credite
 Contabilitate și fiscalitate în UE, 5 credite
 Afaceri în mediul european, 5 credite
 Dreptul afacerilor în UE, 5 credite
 Economia CEECS și extinderea UE, 5 credite

Dezvoltare regională (2C + 1S)

Managementul proiectelor de dezvoltare regională, 5 credite
 Economia dezvoltării, 5 credite
 Economia dezvoltării regionale, 5 credite
 Metode de analiză cantitativă, 5 credite
 Geografia regională și amenajarea teritoriului în Europa, 5 credite
 Politica europeană a dezvoltării regionale. Implementarea politicii de dezvoltare regională în România, 5 credite

Politică și integrare europeană (2C + 1S)

Sisteme și ideologii politice, 5 credite
 Procesul și analiza politicilor publice, 5 credite
 Teoria și practica descentralizării în Europa, 5 credite
 Educație și cultură politică în contextul integrării europene, 5 credite

Problemele politice contemporane: naționalisme și minorități în Europa, 5 credite
 Tranziție și mondializare, 5 credite

Drept european (2C + 1S)

Drept fiscal european, 5 credite
 Drept comercial european, 5 credite
 Drept public european, 5 credite
 Dreptul european al concurenței, 5 credite
 Dreptul european al mediului, 5 credite
 Dreptul social european, 5 credite

Mediul natural și dezvoltarea durabilă (2C + 1S)

Evaluarea impactului ambiental în proiectele de investiții, 5 credite
 Etica ambientală europeană și educația pentru mediu, 5 credite
 Cadrul instituțional și instrumente ale politicii de mediu la nivel european, 5 credite
 Monitoringul calității mediului în spațiul european, 5 credite
 Protecția resurselor naturale în procesul integrării europene, 5 credite
 Ecologie umană și protecția patrimoniului cultural, 5 credite

Metode de cercetare (2S în sem. III, timp de 7 săptămâni), 3 credite

Forma de examinare finală : o dizertație.

Pentru descrierea cursurilor din trunchiul de bază și modulele specifice, v. **Anexa**.

Frecvența: studenții pot urma doar trunchiul comun (nivelul de bază), primind la absolvire un certificat / atestat. Frecventarea atât a trunchiului comun, cât și a modulelor specifice se finalizează prin obținerea unei diplome de studii, cu mențiunea specializării dobândite prin modulul frecventat.

Master în dezvoltare regională (2 semestre)

Trunchiul comun (4 cursuri, sem. I)

Dezvoltare regională: teorii, tehnici, politici
 Analiză urbană și economică regională
 Metode cantitative de analiză spațială
 Ecologie

Module specifice (3, sem. II)

Dezvoltare regională

Dezvoltarea și politica regională
 Geografia economică a Europei și României
 Programe regionale de management și dezvoltare

Managementul mediului

Dezvoltarea durabilă

Managementul resurselor naturale și al ecosistemelor

Protecția mediului natural și cultural

Studii de evaluare a impactului asupra mediului

Dinamicile spațiale și sociale

Dezvoltarea rurală

Dimensiunea spațială a tendințelor demografice

Mobilitatea geografică și socială în România

Dezvoltarea locală. Instituții și politici.

Module de scurtă durată pentru formare continuă (cu taxă)

Cursuri pentru funcționarii din administrație;

Cursuri pentru membrii ONG;

Cursuri de familiarizare cu problematicile europene (destinat, eventual, profesorilor de liceu, care ar urma să predea o astfel de materie ca disciplină opțională; acordul Inspectoratului);

Curs despre integrarea europeană:

Istoria integrării europene

Economia politică a integrării europene

Politicile și relațiile internaționale ale Uniunii Europene

Drept comunitar european

Extinderea Uniunii Europene

Cursuri pe probleme de dezvoltare regională:

- Dezvoltarea și politica regională
- Managementul și evaluarea programelor regionale
- Politica regională europeană. Politica regională în România.

Cursuri de management al mediului:

- Studii de evaluare a impactului de mediu
- Etica europeană a mediului. Bioetica.
- Aspecte juridice ale ecologiei și protecției mediului.

Turism regional;

Cercetare

Un posibil plan de structură a proiectelor de cercetare: dimensiunea istorică a problemei explorate; dimensiunea comparativă; prognoza.

Proiect de implementare a unui master în Studii Europene, CNCSIS.

Proiect de elaborare a unui „text-book” în cadrul Rețelei de Studii Europene din Sud-estul Europei.

Proiect de implementare a unui master în Dezvoltare Regională, CNCSIS.

Participare la proiectele de cercetare ale partenerilor externi (→ identificarea acestor parteneri prin verificarea, mai întâi, a rețelei *Socrates*).

Teme de cercetare în dezvoltarea regională:

Convergența regională.

Piețe regionale ale muncii.

Aspectele sociale și culturale ale dezvoltării rurale.
 Cultura, identitatea și limba (dialectul) regional.
 Politica economică regională
 Politica regională europeană.
 Viitorul agriculturii.

Alte proiecte specifice de cercetare:

Disparitățile regionale în România
 Ajustarea piețelor regionale ale muncii în România.
 Specializarea regională și amplasarea activității economice în România.

Dialogul cu factorii regionali și locali, pentru aflarea problemelor care necesită o expertiză / plan / proiect de cercetare oferite de Centru.

Centrul de Studii Europene al Universității „Al. I. Cuza” din Iași își desfășoară activitatea în strânsă legătură cu Institutul European din România, Agenția Națională de Dezvoltare Regională și cu Agenția pentru Dezvoltarea Regiunii Nord - Est, Consiliile județene și Consiliile locale, Camerele de Comerț și Industrie, Regiile autonome, Inspectoratele școlare județene, pentru elaborarea de proiecte comune și schimb constant de informații.

Alte activități pregătitoare de formare / consultanță în primul an: **o conferință internațională pe probleme de dezvoltare regională** (în cursul anului 2001), intitulată „*Dezvoltarea regională în Europa: implicații asupra politicii de extindere a UE*”. Scopurile ei: reunirea unor specialiști recunoscuți în domeniul dezvoltării regionale din țară și străinătate, stabilirea primelor contacte cu factorii administrativi responsabili cu astfel de probleme (→ Institutul European din România, Agenția Națională pentru Dezvoltare Regională și Agenția de Dezvoltare a Zonei Nord-Est) și identificarea principalelor probleme de resort în contextul procesului de preaderare a României la UE.

Organizarea mai multor **mese rotunde** pe teme integrare europeană și dezvoltare regională cum ar fi: Euro-regiunile și cooperarea trans-frontalieră. Politica europeană pentru dezvoltarea durabilă. Factorii de mediu și cultura în procesul de aderare a țărilor din Europa Centrală și de est la UE. Cultură, civilizație și economie: modelul european.

Organizarea mai multor conferințe susținute de persoane importante și competente (universitari, politicieni, diplomați, jurnaliști), pe teme de integrare europeană și dezvoltare regională.

E. Informare, documentare, diseminare

- Înființarea bibliotecii Centrului, cu acces public
- Publicarea de cărți, cursuri, studii de cercetare, broșuri
- Organizarea Cercului studențesc interdisciplinar în Studii Europene
- Realizarea unui Buletin informativ al Centrului

Organizarea centrului

Centrul de Studii Europene este împărțit în 3 **compartimente**: Strategie și Dezvoltare curriculară, Cercetare și consultanță, Promovare, Relații cu publicul. V. (**Regulamentul de funcționare**).

Centrul ar putea gestiona unele resurse financiare prin intermediul unei Fundații proprii.

Managementul financiar

Activitatea Centrului va fi co-finanțată prin: bugetul universității, taxele academice, sponsorizări, proiecte de cercetare interne și externe, serviciile de consultanță.

Centrul va căuta să identifice finanțatori pentru activitățile proprii, precum: Banca Mondială, Fondul PHARE, Programele: Leonardo și Socrates, Guvernul României, Administrația publică locală și județeană, Firme publice și private.

Managementul resurselor umane

Centrul de Studii Europene folosește colaboratori interni și colaboratori externi. Centrul de Studii Europene își asumă responsabilitatea și ia măsurile necesare pentru selecția colaboratorilor, în așa fel încât să se asigure realizarea misiunilor și obiectivelor precizate. În prezent, sunt implicați în proiectele Centrului numai colaboratori interni.

1. **Ioan Ciupercă**, prof. univ. dr.
2. **Alexandru - Florin Platon**, conf.
3. **Gabriel Bădărău**, conf. univ. dr.
4. **Lucian Leuștean**, lect. univ. dr.
5. **Anton Carpinski**, prof. univ. dr.
6. **Ștefan Afloroaei**, prof. univ. dr.
7. **Elisabeta Stănciulescu**, conf. univ. dr.
8. **George Poede**, lect. univ. dr.
9. **Mioara Nedelcu**, lect. univ. dr.
10. **Virgil Stoica**, lect. univ. dr.
11. **Ion Ignat**, prof. univ. dr.
12. **Spiridon Pralea**, prof. univ. dr.
13. **Vasile Ișan**, conf. univ. dr.
14. **Gabriela Pascariu**, lect. univ. dr.
15. **Anca Ghideanu**, lect. univ. dr.
16. **Carmen Tamara Ungureanu**, lect. univ. dr.
17. **Gheorghe Mustață**, prof. univ. dr.
18. **Toader Chifu**, prof. univ. dr.
19. **Mircea Nicoară**, lect. univ. dr.
20. **Cătălin Tănase**, lect. univ. dr.
21. **Carmen Gache**, lect. univ. dr.
22. **Eugen Rusu**, lect. univ. dr.
23. **Octavian Groza**, conf. univ. dr.

În perspectivă, Centrul va dezvolta o infrastructură proprie, cu personal calificat în domeniul Studiilor Europene.

Informarea și comunicarea

Evaluarea fluxului informațional în cadrul Centrului și între Centru și instituția tutelară.

Organigrama: Centrul are o structură piramidală. (v. Regulamentul de funcționare).

Centrul va fi subordonat Senatului Univ. „Al. I. Cuza”, directorul Centrului fiind membru de drept al Senatului; totodată directorul va îndeplini și funcția de purtător de cuvânt la centrului sau, în locul acestuia, șeful compartimentului Relații cu publicul.

Coordonarea strategiei Centrului este asigurată de un Consiliu Consultativ. (v. Regulamentul de funcționare).

Conducerea executivă va fi asigurată de un Consiliu Director, alcătuit din: Directorul Centrului, Director adjunct, Șef Compartiment Strategie și Dezvoltare

curriculară și Șef Compartiment Promovare și Relații cu publicul, Șef Compartiment Cercetare și Consultanță.

La nivelul fiecărei facultăți, va funcționa câte un ‚tutore‘ (persoană delegată pe lângă Centru), care va răspunde de informarea propriului colectiv asupra programelor de educație și cercetare elaborate de către Centru, precum și de realizarea sectorială a acestora.

Lucrul în rețea

1) Actualul sistem de legături cu alte instituții din România și din străinătate.

Centrul de Studii Europene al Universității „Al. I. Cuza” din Iași își desfășoară activitatea în strânsă legătură cu celelalte 7 Centre de profil din țară și cu Institutul European din România, prin elaborarea de proiecte comune și schimb constant de informații.

Colaborează permanent cu Institutul European din România, în calitatea acestuia de instituție coordonatoare a rețelei naționale de centre de Studii Europene. Colaborează cu Agenția Națională de Dezvoltare Regională și cu Agenția pentru Dezvoltarea regiunii Nord - Est.

Colaborează cu Centrele de profil din UE, prin schimb de informații și participare la proiectele comune, educaționale și de cercetare.

Realizări în parteneriat:

- Modulul de Studii Europene „*Civilizațiile Europei centrale și de Est*”, Universitatea din Angers, Franța, Universitățile din Szeged și Debrecen, Ungaria, Universitatea de Vest din Timișoara, România, 1999 - ERASMUS-SOCRATES
- Integrare europeană, Universidade de Coimbra - ERASMUS - SOCRATES
- Departamentul de Educație permanentă - World Bank
- Studii doctorale și Master (SADM-SAM) - World Bank, CNCSIS
- Centrul Româno-American pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Micii și Mijlocii;
- Institutul European pentru Administrarea Întreprinderilor - TEMPUS
- Formarea personalului vamal în România - TEMPUS
- Dezvoltarea studiilor postuniversitare în administrație publică - BPA
- „*Vladeni - 2000, Conservarea Biodiversității în regiunea Vladeni* (județul Iasi, România)” - BP Conservation Programme, London, Marea Britanie.

2) Propuneri de dezvoltare a unor noi conexiuni interne (îndeosebi cu Institutul European din București) și internaționale, pentru realizarea strategiei de dezvoltare a Centrului.

Instituții partenere

1. Academia de Studii Economice, București, România, Str. Piața Romană no. 6, Sector 1, Dorin Zaharie / Horațiu Dragomirescu
2. Universitatea de Științe Agricole din Timișoara, România, Calea Aradului no. 119, 1900, Timișoara, Prof. dr. ing. Liviu Sâmbotin
3. Université des Sciences et Technologies de Lille, France, Faculté des Sciences Economique et Sociales, Philippe Rollet

4. Institut d'études européennes, Université catholique de Louvain, Place de l'Université 1-1348, Louvain-la-Neuve, Belgique
5. Centre Européen Universitaire de l'Université Nancy 2, 15, Place Carnot - C.S. 4219 - F 54042, Nancy Cedex, France, Prof. Jean-Denis Mouton
6. Rijksuniversiteit Groningen, Netherlands, Nijenborg 4, 9747 AG Groningen, Dr. Henk Mulder
7. University of Utrecht, Netherlands, Padualaan 8, 3584 CH Utrecht, Dr. Caspar de Bok
8. Université d'Angers, Faculté de Lettres et Sciences Humaines, Avenue Lavoisier nr. 2, 49100 Angers, Jacques-Guy Petit

Promovare și Relațiile cu publicul - Prin compartimentul de resort, folosind mijloace și procedee de marketing. Centrul va urmări în principal:

- Realizarea unui pliant de informare asupra Centrului;
- Realizarea unei broșuri de prezentare a Centrului;
- Editarea Buletinului Cercului Studențesc de Studii Europene;
- Construcția și administrarea unei pagini web proprii;
- Publicarea rapoartelor de cercetare ale Centrului;
- Editarea de manuale, cărți, studii de cercetare în legătură cu Studiile Europene.

A. Modulul de *Studii Europene* – Anexa I – DESCRIEREA CURSURILOR

I. Trunchiul comun:

1. *Istoria Europei și a integrării europene*

- a) mitologiile fondatoare europene
- b) geografia Europei în Antichitatea clasică
- c) civilizația romană și prima unificare a Europei
- d) geografia Europei la începuturile Evului Mediu.
- e) „Respublica Christiana” – prima expresie a unității europene în Evul Mediu. Renașterea carolingiană și ottoniană
- f) Catolicism și ortodoxie în Europa Evului Mediu: divergențe și confluente
- g) Europa la începuturile modernității: de la „Respublica Christiana” la statele naționale
- h) Planuri de confederare – federalizare europeană în epoca modernă. Problema identității europene.
- i) idea federală la începutul secolului XX (planul lui Aurel C. Popovici, planul împăratului Carol al IV-lea al Austro-Ungariei, ideea *Anschluss*-ului austro-german);
- j) încercări federative, confederative și de integrare europeană în perioada interbelică (planurile unei Confederații Danubiene, Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, planul Briand de Uniune Europeană, 1929-1930, concepția pan-europeană a lui Koudenhove-Kalergi, planul Tardieu, 1932);
- k) începutul procesului de integrare europeană, 1945 – 1957 (context internațional, cauze, factori favorizanți, concepțiile care au stat la baza procesului, Benelux-ul, Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului – Planul Schumann, eșecul Comunității Europene a Apărării, C. E. E. – tratatele de la Roma, 1957);
- l) evoluția procesului de integrare europeană și euro-atlantică (premisele Europei economice, dificultățile Europei politice, extinderile succesive, 1972 – 1995, sistemul instituțional al Uniunii Europene, politici comunitare, „euroscepticismul”, perspectivele integrării europene).

2. *Drept comunitar*

Cursul are drept scop analiza principiilor fundamentale ale ordinii juridice comunitare și descrierea integrării juridice comunitare prevăzute prin Tratatul Constitutiv și prin Tratatul de la Maastricht. Cursul prezintă: principiile generale de drept comunitar, aspectele juridice ale libertăților fundamentale, aspectele juridice ale organizării și funcționării instituțiilor UE, a Consiliului European, Uniunii Europene Occidentale și a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, principiile aplicării dreptului comunitar în țările membre și aspectele armonizării legislațiilor naționale.

3. *Integrare economică europeană*

Cursul analizează principalele coordonate ale integrării europene: Constituirea pieței unice, unificarea monetară și politicile de integrare.

Capitolele de curs sunt:

fundamentele economice ale integrării piețelor, forme de integrare, efectele stabile și dinamice ale uniunilor vamale;

crearea pieței unice: etape, mecanisme, impact;

unificarea monetară: scop, etape, condiții, modalități, dificultăți și perspective.

politicile economice

politici de integrare: politici sectoriale, politica bugetară, politica concurenței, politica de creștere și ocupare a forței de muncă, politici de coeziune și politici de proximitate (sănătate, mediu, protecția consumatorilor).

4. Integrare politică europeană

Cursul își propune familiarizarea studenților cu originea, atribuțiile și funcționarea instituțiilor Uniunii Europene, cu modul în care sunt luate deciziile în cadrul acestora. Sunt analizate modul în care politicile de integrare, extindere și dezvoltare regională afectează funcționarea acestor instituții, precum și impactul acestor politici asupra României.

Relații internaționale; politica externă și de securitate a UE

Sistemul instituțional al UE

Parlamentul Europei

Consiliul european

Comisia Europeană

Alte instituții europene

Integrare, extindere și dezvoltare regională.

5. Dezvoltarea durabilă și politica de mediu în UE

Cursul are ca obiective familiarizarea studenților cu noțiuni de ecologie și protecție a mediului, explicarea legăturii dintre dezvoltarea economică și dezvoltarea durabilă a societății, promovarea legislației CEE privind protecția mediului.

Conținut:

Conceptul de mediu înconjurător și cel de dezvoltare durabilă

Aspecte privind deteriorarea mediului natural

Tranziția de la era industrială la cea ecologică

Dezvoltarea economică și promovarea tehnologiei durabile

Legislația CEE privind protecția capitalului natural

Stimularea ecoturismului

6. Seminar de Limbi moderne: 1. Comunicare și negociere internațională (limba străină 1)

Cursul își propune să studenților cunoștințe despre:

- negociere în afaceri;
- strategii argumentative (argumente logice și emoționale, reguli de convingere)
- strategii și tehnici de negociere
- stiluri ale comunicării
- psihologia negocierilor

Seminar de Limbi moderne: 2. Terminologii istorice, economice, juridice și politice europene (limba străină 2)

II. Module specifice

1. Istorie, cultură și civilizație europeană

1.1. 1. *Istoria Europei Centrale și de Est*

precizări terminologice: noțiunea de „Europa Centrală”; există o identitate central-europeană?

geografia Europei Centrale și de Est;

începuturile medievale: aspecte demografice, politice și religioase;

trenduri evolutive în epoca modernă;

avatarurile contemporane ale conceptului și geografiei sale cultural-politice.

1.1.2. *Istoria ideilor politice, a doctriinelor și ideologiilor europene*

liberalism;

conservatorismul și formele sale;

ideile socialiste;

aspecte și evoluții actuale.

1.2. Mari curente literare

1.3. Arte

1.4. Geografia umană și politică a Europei

1.5. Filosofia integrării europene

Acest curs are în vedere prin tematica sa constituirea și evoluția conștiinței de tip european, așa cum se reflectă ea în literatura filosofică. Se vor face referințe îndeosebi la filosofia modernă și la acele scrieri din timpul nostru care discută condiția omului european.

Teme:

- Premise culturale și îndeosebi filosofice ale constituirii conștiinței europene;
- Date de ordin filosofic ale conștiinței europene;
- Specificul modernității filosofice în spațiul european;
- Critica modernității;
- Discuții privind evoluția actuală a culturii și a filosofiei europene.

2. Economie europeană

2.1. *Economie europeană*

Cursul prezintă analiza comparativă a structurilor economice ale țărilor UE în context european și internațional, precum și evoluția economiilor UE în cadrul procesului de integrare europeană. Principalele aspecte abordate sunt: analiza comparativă a structurilor productive macroeconomice, analiza specializării internaționale și a schimburilor comerciale intra-europene și internaționale, evoluția structurilor productive ale economiilor membre, sub impactul politicilor de integrare, analiza comparativă a economiilor UE și a țărilor asociate din perspectiva criteriului de convergență structurală și a pregătirii acestora pentru aderare.

2.2. *Integrare monetară și financiară europeană*

Cursul contribuie la o bună înțelegere a procesului de integrare monetară și a piețelor financiare în Europa, în context mondial.

Conținutul cursului:

teoriile unificării monetare

dinamica și dificultățile integrării monetare în UE
 modalități de unificare monetară în Europa
 contextul mondial al integrării europene și perspective
 etapele integrării financiare în UE
 instrumentele financiare ale UE și dificultăți de finanțare în contextul
 unificării monetare și extinderii
 locul UE pe piețele financiare internaționale și politicile externe.

2.3. Contabilitate și fiscalitate în UE

Cursul are drept scop să prezinte și să explice modelele contabile consacrate în țările UE precum și implicațiile sistemelor fiscale europene în practica întreprinderilor. Deopotrivă, vor fi analizate și explicate similitudinile și deosebirile între modelul contabil românesc și modelele importante din UE. Întrucât deciziile de aprofundare a integrării implica o convergență a practicii financiar-contabile și adoptarea standardelor de contabilitate internațională, cursul își propune abordarea noilor evoluții și studiul impactului acestora în practica firmelor românești în eventualitatea înlocuirii sistemului contabil existent odată cu aderarea la UE.

2.4. Afaceri în mediul european

Cursul abordează particularitățile managementului și marketingului european. Scopul cursului este de a oferi cunoștințe relevante privind particularitățile funcțiilor și structurilor organizaționale ale firmelor din țările UE. În același timp, cursul adoptă o perspectivă comparativă asupra modelelor majore de management: european, nord-american, japonez. Studiile de caz și exemplele aplicative intenționează să dezvolte capacitatea de analiză a mediului extern al firmelor și de elaborare a politicilor și strategiilor de afaceri. Rezultatele așteptate constau în adoptarea modelului managerial european în practica firmelor românești, ameliorarea culturii antreprenoriale și formarea capacității de a identifica oportunități de afaceri pe piața UE și de a menține relații durabile cu partenerii europeni.

2.5. Dreptul afacerilor în UE

Cursul vine în completarea cursului de **Drept european** din trunchiul comun și are drept scop aprofundarea mediului juridic al afacerilor în UE.

Conținutul cursului este:

- a) fundamentele juridice
- b) litigii materiale
- c) legislația generală a afacerilor
- d) legislație industrială
- e) dreptul concurenței
- f) drept fiscal.

2.6. Economia CEECS și extinderea UE

Scopul cursului este acela de a descrie și analiza într-o manieră sistematizată principalele teorii și modele ale transformării sistemice în Europa centrală și de est, relația între aceste concepții teoretice și programele de reformă adoptate în diferitele țări cu economie de tranziție, precum și performanțele înregistrate în ultimul deceniu. Deoarece progresul pe calea tranziției este o condiție sine qua non pentru îndeplinirea condițiilor de aderare la UE, o perspectivă importantă va fi aceea a analizei comparative pe baza criteriilor reale și nominale de convergență cu țările UE. Pe de altă parte, se vor studia efectele reale și potențiale ale extinderii UE asupra țărilor membre și a țărilor candidate în scopul formulării unor modele viabile de politică care să ducă la accelerarea integrării.

3. Dezvoltare regională

3.1. Managementul proiectelor de dezvoltare regională

Cursul are în principal un caracter aplicativ, destinat formării abilităților necesare elaborării și analizei proiectelor de dezvoltare locală și regională. Pe de altă parte, punctul de plecare îl constituie prezentarea și explicarea metodelor consacrate de proiect management în practica instituțiilor financiare internaționale. În acest scop, va fi dezvoltată teoria analizei cost-beneficiu ilustrată cu exemple semnificative din procesul finanțării internaționale a proiectelor publice. Analiza economică a proiectelor, bazată pe concepte teoretice precum “prețuri umbră”, costuri de oportunitate, beneficii sociale, costul social al capitalului, etc, va fi completată cu etapele studiului de fezabilitate a proiectelor (identificarea ideilor de proiect, selecția, elaborarea proiectului, evaluarea, selecția, finanțarea, implementarea și controlul) și cu analiza cadrelor logice (sau calitative). Rezultatele așteptate constau din pregătirea unor buni manageri de proiect în diferite domenii, formarea unor consultanți de calitate în dezvoltare regională și dezvoltarea abilităților de decizie politică în domeniu.

3.2. Economia dezvoltării

Cursul are în principal un caracter aplicativ, destinat formării abilităților necesare elaborării și analizei proiectelor de dezvoltare locală și regională. Pe de altă parte, punctul de plecare îl constituie prezentarea și explicarea metodelor consacrate de proiect management în practica instituțiilor financiare internaționale. În acest scop, va fi dezvoltată teoria analizei cost-beneficiu ilustrată cu exemple semnificative din procesul finanțării internaționale a proiectelor publice. Analiza economică a proiectelor, bazată pe concepte teoretice precum “prețuri umbră”, costuri de oportunitate, beneficii sociale, costul social al capitalului, etc, va fi completată cu etapele studiului de fezabilitate a proiectelor (identificarea ideilor de proiect, selecția, elaborarea proiectului, evaluarea, selecția, finanțarea, implementarea și controlul) și cu analiza cadrelor logice (sau calitative). Rezultatele așteptate constau din pregătirea unor buni manageri de proiect în diferite domenii, formarea unor consultanți de calitate în dezvoltare regională și dezvoltarea abilităților de decizie politică în domeniu.

3.3. Economia dezvoltării regionale

Cursul are drept scop aprofundarea teoriilor privind dezvoltarea regională, (inițiat în cadrul cursului de **Development Economics**), și analiza concepției de dezvoltare regională implementate în UE.

Conținutul cursului este:

- identificarea disparităților regionale
- instrumente de analiză a disparităților regionale
- diagnosticarea regiunilor pe baza structurilor și dinamicilor regionale
- politici regionale europene și naționale
- evaluarea eficacității politicilor regionale.

3.4. Metode de analiză cantitativă

Cursul își propune să trateze conceptele, metodele și tehnicile care permit caracterizarea statistică a fenomenelor și proceselor de dezvoltare economico-socială la nivel regional.

- Obiectul și metoda de studiu
- Sistemul de indicatori statistici
- Seriile teritoriale și indicii teritoriali
- Extrapolarea în profil teritorial
- Ierarhizarea multicriterială a regiunilor

3.5. Geografie regională și amenajarea teritoriului în Europa

Obiectivul cursului de a analiza evoluția sistemelor demografice și a rolului așezărilor umane.

Specificul abordării geografice, a populației și așezărilor umane.
 Geografia populației (dinamici, repartiție teritorială, structură, mobilitate)
 Geografia așezărilor umane (rurale, urbane)
 Sistemul așezărilor umane.

3.6. Politica europeană a dezvoltării regionale. Implementarea politicii de dezvoltare regională în România.

dreptul tratatelor cu privire la politica regională a UE
 principiul coeziunii - determinant al implementării politicilor regionale
 inițierea și evoluția politicilor regionale
 aspecte de finanțare a politicilor regionale
 sistemul intervențiilor structurale și reforma fondurilor structurale
 politica privind zonele defavorizate
 implementarea politicilor regionale în țările membre și efectele obținute
 perspectivele politicilor regionale în contextul extinderii și măsurile necesare
 implementării politicilor regionale în România.

4. Politică și integrare europeană

4.1 Sisteme și ideologii politice

Cursul are ca obiective familiarizarea studenților cu originea, caracteristicile și dinamica principalelor curente din gândirea politică.

- a) conceptul de sistem politic
- b) sisteme și regimuri politice
- c) ideologii politice moderne: liberalism, conservatorism, socialism.
- d) ideologii politice contemporane: comunism, fascism, național-socialism.
- e) ideologii politice post-moderne

4.2. Procesul și analiza politicilor publice

Cursul are ca obiective asimilarea de către studenți a unui cadru conceptual, înțelegerea procesului politicilor publice și formarea de abilități practice în privința analizei politicilor publice.

- a) politicile publice și analiza politicilor publice (teorii, tipuri, probleme metodologice)
- b) rolul statului și al guvernării locale
- c) etapele unei politici publice: problema inițială, formularea, adoptarea, implementarea, evaluarea
- d) teorii despre decizia politică.

4.3. Teoria și practica descentralizării în Europa

Cursul are ca obiective înțelegerea fenomenului de descentralizare, a avantajelor și dezavantajelor acestuia, a modalităților de punere în practică a descentralizării.

teorii despre democrație și despre guvernarea locală
 descentralizare, deconcentrare, devoluție
 descentralizare și dezvoltare
 sisteme politice locale în Europa.

Educație și cultură politică în contextul integrării europene

Cursul are ca obiectiv principal dezvoltarea la studenți a unui mod de gândire critic, pragmatic - situațional asupra integrării, opus atât modului de gândire tradiționalist, cât și gândirii mecaniciste a transferului de modele culturale - ideologice și de practici sociale prin simpla voință politică.

Perspectiva de abordare a problemelor este interdisciplinară, de interfața între sociologie, antropologie politică și științe ale educației. Dată fiind starea precară a cunoașterii științifice naționale în domeniu, cursul trebuie corelat cu un program de cercetare.

Conținut:

- a) Idealuri / proiecte politice și acțiune social istorică.
- b) Valori ale integrării europene, cultură națională și subculturi regionale / locale în principalele structuri sociale cu efecte educative
- c) Dezvoltare regională și strategii educative locale.

4.5. Problemele politice contemporane: naționalisme și minorități în Europa

Cursul are ca obiective înțelegerea fenomenului naționalismului, a apariției și dezvoltării sale, precum și soluțiile europene de tratare a problemei minoritarilor.

geneza națiunilor și naționalismelor

națiuni culturale și națiuni politice

minoritățile în Europa.

4.6. Tranziție și mondializare

Cursul își propune să aprofundeze înțelegerea fenomenelor internaționale din perioada actuală, din perspectiva teoriei relațiilor internaționale.

securitatea internațională în epoca post - război rece

regimuri internaționale

actori transnaționali și organizații internaționale

drepturile omului.

5. Drept european

5.1. Drept fiscal european

5.2. Drept comercial european

5.3. Drept public european

Noțiunea, obiectul și caracteristicile Dreptului European

Principiile fundamentale și subiectul Dreptului European

Locul populației în cadrul Dreptului European. Conceptul de teritoriu

Tratatele Europene. Soluția conflictelor

Dreptul diplomatic și consular

5.4. Dreptul european al concurenței

Noțiuni de ansamblu despre libera concurență, privilegiul clientului, dreptul tratatelor, legislația asocierilor comerciale, legile anti-trust

Dreptul european al mediului

Cursul prezintă diferite aspecte: dreptul tratatelor cu privire la mediu; prezentarea generală a Dreptului mediului în UE (dezvoltare, raportare la Dreptul internațional, rolul grupurilor de interes); influența Dreptului mediului în UE și a politicilor de mediu în Europa; rolul Curții de Justiție în Dreptul mediului; Dreptul mediului în România: actualități; adoptarea acquis-ului comunitar pentru Dreptul mediului în România.

5.6. Drept social european

6. Mediul natural și dezvoltarea durabilă

6.1. Evaluarea impactului ambiental în proiectele de investiții

Cursul își propune să completeze cultura ecologică a studenților cu concepte referitoare la problematica reconcilierii între dezvoltarea economică și impactul asupra mediului; să informeze cu privire la urgențele și riscurile de mediu pentru agenții economici; să furnizeze criteriile și modelele de analiză și evaluare de impact ecologic; să ofere studenților toate elementele necesare pentru a înțelege corelația "Reformă economică - Dezvoltare durabilă".

Conținut:

- a) Anticiparea impactului
- b) Epuizarea resurselor
- c) Poluarea
- d) Biocenoze periclitare
- e) Impactul asupra speciilor endemice, rare sau pe cale de dispariție

6.2. Etica ambientală europeană și educația pentru mediu

Cursul are în vedere aspectele etice ale relației om - mediu natural înconjurător. Își propune să instruiască și formeze studenții pentru o atitudine corectă față de mediu. Sunt explicate noțiuni precum „Degradarea ecologică”, „Conservarea biologică”, „Bioetica”, „Educația pentru mediu”, „etică de mediu”, „Dezvoltare durabilă”.

Conținut:

- a) Nivele de existență
- b) Sisteme complexe
- c) Creșterea demografică și capacitatea de suport a ecosistemelor
- d) Dezvoltare durabilă ambiental
- e) Dezvoltare durabilă social
- f) Cunoaștere și incertitudine.

6.3. Cadrul instituțional și instrumente ale politicii de mediu la nivel european

Cursul prezintă obiectivele, principiile, fundamentele și instrumentele politicii de mediu în UE, într-o concepție integrată, în corelație cu celelalte politici comunitare, cum ar fi: politica de sănătate, protecția consumatorului, politica agricolă, politica concurenței, transport, energie, turism. O parte importantă va fi alocată politicii de mediu în România.

Principalele aspecte abordate sunt:

- a) geneza și dezvoltarea politicii mediului
- b) principalele domenii de intervenție și instrumente de aplicare
- c) integrare cu celelalte politici comunitare
- d) politica mediului în România - prezent și perspective în contextul integrării.

6.4. Monitoringul calității mediului în spațiul european

Cursul își propune să ofere informații în legătură cu sistemele moderne de culegere, stocare și prelucrare a informațiilor despre calitatea mediului natural înconjurător și să ofere baza științifică necesară elaborării de prognoze ale evoluției acestuia. Studenții sunt familiarizați cu metodele ecologice de analiză a calității mediului, prin cunoașterea valorii de bio-marker a unor specii de organisme.

Sunt cuprinse aspecte precum:

- Efectul de prag al acțiunii de mediu și legătura doză-reație de răspuns
- Stabilitatea și rezervele sistemelor ecologice
- Clasificarea principalilor poluanți
- Clasificarea sistemelor de monitoring de mediu
- Reglarea condițiilor de mediu

6.5 Protecția resurselor naturale în procesul integrării europene

Cursul are ca obiective familiarizarea studenților cu noțiuni de ecologie și protecție a mediului, explicarea legăturii dintre exploatarea ecosistemelor și necesitatea protejării acestora.

Conținut:

- a) Caracterizarea mediului natural înconjurător
- b) Capacitatea de suport a ecosistemelor
- c) Conservarea biodiversității
- d) Degradarea resurselor naturale (aer, apă, sol, biotă)
- e) Regenerarea resurselor
- f) Reconstrucția ecologică

6.6. Ecologie umană și protecția patrimoniului cultural

Obiectivul cursului constă în informarea studenților în legătură cu influența factorilor de mediu asupra populațiilor umane. Sunt avute în vedere și particularitățile ecologice ale așezărilor urbane și rurale, precum și maniera în care factorul antropic modifică condițiile de mediu, precum și tehnici de conservare a obiectelor de patrimoniu.

Conținut:

- Ecologia umană - parte integrantă a Ecologiei generale
- Populația umană: istoric, evoluție, direcție
- Relația populație umană - factori de mediu
- Caracterizarea ecologică a așezărilor umane
- Valori ale patrimoniului cultural
- Căile de deteriorare a valorilor culturale.